

DAVKI PO NOVEM

Grosupeljski občani smo kar redni plačniki davkov

Na podlagi določb Zakona o davkih je občinska Uprava za družbene prihodke na marčni skupščini predložila tudi zaključni račun za davke in prispevke, za katere v naši občini izvajajo odmero.

Koliko davkov in prispevkov smo lani plačali?

Če primerjamo obremenitve iz leta 1990 z letom 1989, so bile obremenitve lani za 991 odstotkov višje kot leto prej, plačila za 932 odstotkov, končni saldo pa je večji kar za 1383 odstotkov od tistega v letu 1989. Tako nam jo je seveda zagodila tudi inflacija, ki smo ji bili priča v minulih letih.

Denar iz posameznih obveznosti se je natekel natole: davek in prispevki iz kmetijstva 4.170.384 dinarjev (4,69%), davki in prispevki iz obrtnih in

poklicnih dejavnosti 37.428.835 dinarjev (42,12%), prispevki za delavce, zaposlene v obrti, 18.393.664 dinarjev (20,70%), prometni davki 27.282.126 dinarjev (30,70%) in ostale obveznosti 1.5579.346 dinarjev (1,77%). Iz analitičnih računov posameznih zavezanec je bilo razbrati, da so večji dolžniki nekateri zavezanci za davke in prispevke iz gospodarskih dejavnosti. Skupni zapadli dolg je bil 31. decembra lani malce več kot 6.700.000 dinarjev, vendar so ga zavezanci v večini primerov do zdaj že poravnali.

Kot so nam povedali na Upravi za družbene prihodke občine Grosuplje, smo tukajšnji občani kar redni plačniki. Včasih kateri od zavezancev prinese vlogo za odlog plačila

in pravijo, da je nikomur ne zavrnejo. Podaljšajo mu rok plačila, saj zlasti mnogi obrtniki v teh težkih časih po več mesecev čakajo, da od strank dobijo plačano svoje delo. Iz izkušenj vedo tudi povedati, da so prispevki obrtnikov zlasti visoki zaradi delavcev, ki jih zaposlujejo, saj odnesejo ti prispevki nekako tretjino od obrtnikovega prometa, medtem ko sam čisti davek ponavadi ne predstavlja več kot 3 do 10 odstotkov od obrtnikovega letnega prometa. Ravno zato kažejo na Upravi za družbene prihodke razumevanje, kadar se komu od zavezancev poveča dolg, saj večje firme, ki imajo zaposlenih po 15 in več delavcev, zanje na primer le enkrat ne plačajo prispevkov, pa se njihov minus že hudo dvigne. (bp)

Koliko in kako plačati davke?

Davki od dediščin in daril, davek od premoženja in davek od dobitkov na srečo je bil doslej v republiški pristojnosti, letos pa ga predpisujejo občine in tvori del sredstev za občinsko javno porabo.

se stopnje tega davka povečajo za 100%.

Če imate ladjico, torej kakršen koli plovni objekt, dolg od 8 do 9 m, boste plačali 1.300 din davka, nad 9 metrov dolžine pa se davek poveča za 500

let. Plovila boste morali prijaviti na davkarji, napraviti davčno prijavo na Upravi za družbene prihodke občine, kjer imate prijavljeno prebivališče. Novi zavezanci morajo vložiti davčno napoved za plo-

Davek na dediščine in darila

Vrednost	Starši, bratje, sestre in njihovi potomci (II. dedni red)		Dedje, babice (III. dedni red)		Drugi
	nad	do	%	%	
		133.360	5	8	11
	133.360	600.120	6	9	13
	600.120	1.066.880	7	10	15
	1.066.880	1.533.640	8	11	17
	1.533.640	2.000.400	9	12	19
	2.000.400	2.467.160	10	13	21
	2.467.160	2.933.920	11	14	23
	2.933.920	3.400.680	12	15	25
	3.400.680	3.867.440	13	16	27
	3.867.440		14	17	30

Če starši zapustijo nekaj svojim otrokom ali jih obdarijo, otroci ne plačajo davka; če pa otroci nekaj zapustijo staršem, ti plačajo davek v skladu z odstotki iz 2. kolone te razpredelnice.

Davek od premoženja

Stanovanjske stavbe, stanovanja in garaže se obdavčijo pri osnovi do 70.000 din najmanj 0,10%, pri osnovi nad 2.000.000 din pa najmanj 1,00%. Vendar boste za hišo ali stanovanje, v katerem živite, plačali davek le, če je večje ob 160 kvadratnih metrov. Če živite na primer v hiši, veliki 200 kvadratnih metrov, bo obdavčenih samo 40 kvadratnih metrov.

Če ste leto nazaj stanovali v lastni hiši z več kot tremi družinskimi člani (bilo vas je torej najmanj 5), vam bodo davek za vsakega nadaljnjega člana družinske skupnosti (šestega, sedmega) znižali za 10%.

Primer: stanujete v lastni hiši 163 m², kar za obdavčenje pomeni 3,15m x 190 točk x (vrednost točke za 1991) 31,93 = 19.411,80 x 0,10 (vrednost hiše je pod 70.000 din) = 19,40 din - 10% za šene družinskega člana = 17,45 din. Toliko boste plačali davka.

Prostori za počitek oziroma rekreacijo (po domače vikend hišice) se obdavčijo pri osnovi do 70.000 din najmanj 0,20%, pri osnovi nad 2.000.000 din pa najmanj 1,50%.

Poslovni prostori bodo pri osnovi do 70.000 din obdavčeni najmanj 0,15%, pri osnovi nad 1.500.000 din pa najmanj 1,25%. Za poslovne prostore, ki jih lastnik oziroma upravitelj ne uporablja za opravljanje gospodarske oziroma poklicne dejavnosti in jih tudi ne daje v najem za navedene namene,

din za vsak nadaljnji meter. In ker vsa naša plovila niso enako stara, se tudi davek za vsako leto starosti zniža za 5%. Neobdavčeni bodo plovni objekti, starejši od 15 let starosti zniža za 5%. Neobdavčeni bodo plovni objekti, starejši od 15

vilo najmanj 15 dni po pridobitvi.

Davek na dobitke od iger na srečo

Od dobitka 2.000 din in naprej boste plačali 15% davka.

PRIMER IZ DAVČNE PRAKSE

Samostojni kulturni delavec

B. B. ima status svobodnega kulturnega delavca. Od 1. marca letos ima registrirano tudi svojo firmo - družbo z omejeno odgovornostjo. Zanima jo, ali lahko ob tem ohrani svoj status ali pa se mora v svoji firmi zaposliti. Prosi tudi odgovor, kakšne prispevke bo morala plačevati in kakšne davke ob koncu leta.

Po veljavni zakonodaji samostojni kulturni delavec izgubi ta status, če se zaposli. B. B. se torej ne more zaposliti v svoji firmi, če želi status obdržati. Natančnejše informacije lahko dobi na Republiškem sekretariatu za kulturo v Ljubljani na Cankarjevi 5.

Prispevki v letu 1991 se plačujejo na podlagi Zakona o prispevkih za pokojninsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje (3. člen) in sicer od bruto osnove, ki si jo zavezanec sam izbere. Najnižji zadržani bruto OD je bil januarja in februarja 4.378 dinarjev, s 1. aprilom pa bo 5.500 dinarjev. Od tega zneska plača zavezanec omenjenih prispevkov iz svojega OD (torej od izbranega OD) 23,36%, kot sam svoj delodajalec pa še 22,70%, torej skupno 46,06%, kar je nekaj manj od polovice izbranega bruto OD.

Tudi samostojni kulturni delavci naj bi po novem vodili evidenco izdanih in prejetih listin: evidenca se vodi kronološko, torej po datumih prispetja, z isto zaporedno številko kot evidenca v knjigi pa mora biti označen v arhivu tudi ustrezni dokument (na primer račun). Evidenca mora, kot zahteva uradni list, vsebovati zaporedno številko listine, datum vpisa in vsaj še vsebi-

no poslovne spremembe, ki jo listina dokazuje (npr. nakup pisarniškega materiala, honorar za lektoriranje knjige Prvi sneg ipd). Listine, ki morajo biti popisane, torej v evidenci, so

- listina za prodane proizvode, blago, material, opravljene storitve, predujme, kredite idr. prihodke;
- listine za izdane proizvode, blago in material za lastno uporabo, darila in storitve za lastne potrebe;
- listine za nabavljene proizvode, blago, material, plačane storitve, dane predujme idr. dohodke
- ter listine za pridobljena osnovna sredstva.

Po navodilih, ki so jih občinske Uprave za družbene prihodke prejela z istoimenske republiške uprave (na kar pa je bil vložen javni protest Koordinacijskega odbora Slovenskih kulturno umetniških društev s pozivom vsem samostojnim kulturnim delavcem v Sloveniji, naj ta navodila glede davka iz dejavnosti bojkotirajo kot nezakonita), velja davek od dejavnosti tudi za samostojne kulturne delavce (49. člen zakona o dohodnini). Olajšave so samo za tiste, ki so šele začeli »na svobodi«, tako da jim akontacij na (bodoči) dohodek ne bi bilo treba plačevati, v osnovo za dohodnino pa gre dobiček v celoti, razlaga grosupeljska Uprava za družbene prihodke. V kratkem naj bi samostojni kulturni delavci v občini tudi dobili pozive na Upravo, kjer bi jih poučili, kako ravnati naprej.

BOGI PRETNAR

Vrniti tudi arondirano zemljo

Zbora, ki ga je sklical upravni odbor SKZ - LS v Grosuplju, so se udeležili številni kmetje, saj je že dnevni red, na katerem je bila med drugim tudi denacionalizacija, veliko obetal.

Temo zbora Integralni razvoj podeželja je predstavil Rudolf Rome, župan občine Grosuplje. Opisal je, kako si zamišlja celostno podobo življenja v naseljih občine. Poudaril je, da mora tudi podeželje postati zanimivo za delo in bivanje, to pa se bo zgodilo, če bosta kmetijstvo in gozdarstvo nosila razvoj. Občina, ki ima take možnosti za ti dve panogi - in grosupeljska jih gotovo ima - jih mora znati tudi pravilno izkoristiti. Druge dejavnosti morajo biti za kmetijstvo dopolnilne in morajo izrabljati naravne danosti.

Lahko bi rekli, da so kmetje na probleme navajeni. V preteklosti jim je družba prizadejala veliko krivic; ob času ustanavljanja njihove stranke ter pred izvolitvijo novega slovenskega vodstva pa jim je bilo obljubljen prenekatere izboljšanje. Ker so vse bistvene stvari še vedno v fazi dogovorov, so kmetje postali nestrpni, kar so na zboru tudi večkrat pokazali. Gozdarska problematika se rešuje že dobri dve leti, novega republiškega zakona o gozdovih pa še ni od nikoder. Zato so člani občinske kmečke zveze v sklepe zbora med drugim zapisali tudi to, da se zavzemajo za takojšnjo ukinitve sedanjega sistema gozdarske organiziranosti, ki predstavlja, kot je dejal Anton Jakopič, tipičen primer preživelega sistema. Hkrati s tem zahtevajo popolnoma prost promet z lesom ter se zavzemajo za ukinitve odkazila drevja v gozdovih, ki so v zasebni lastnini. Ker pa so gozdovi dobrina splošnega družbenega pomena, kmetje predlagajo, da se v bodoče ustanovi gozdarska svetovalna služba. Le-ta naj bi skrbela za izobraževanje kmetov in drugih lastnikov gozdov o rabi, gojitvi in varovanju gozdov. Dejavnost te službe naj bi potekala v obliki predavanj, tečajev in obiskov na terenu, kajti lastnik gozda in njegov svetovalec morata biti prijatelja, ki skupaj pripravita ta k celovitemu napredku družinske kmetije. Bodoči ureditvi gozdarstva pa je potrebno prilagoditi tudi sistem obdavčitve, ki naj bi bil prilagojen prostemu trgu. Ena od možnih načinov je obdavčitev po hektarju in sicer tako, da se gozdom določijo vrednostne razrede po metodologiji. V primeru ekoloških in drugih katastrof pa bi lahko uvedli posebne olajšave. In če trdimo, da so gozdovi dobrina splošnega družbenega

pomena in da torej služijo vsem, naj za to funkcijo prispevajo svoj delež vsi uporabniki gozdov oziroma vsi občani.

Že dlje časa je v pripravi tudi nov zakon o zadrugah, kmetje pa zahtevajo njegovo čimprejšnjo sprejetje vključno z določili o vračanju lastnine iz obstoječih zadrug v novo nastale. Kmetija je namreč nedeljiva celota, zato naj se uzakoni možnost ustanavljanja kmetijsko gozdarskih zadrug, v katere se bodo lastniki prostovoljno vključevali ter v njih sami odločali in upravljali. Ob tem kmetje zahtevajo vračilo vsega premoženja iz sedaj obstoječih TOK-ov za gozdarstvo ter uradno državno revizijo vseh že začelih stečajnih postopkov v TOK-ih.

Jakob Müller, predsednik združenja lastnikov razlaščenega premoženja pa je kmetom predstavil kako potekajo stvari, ki so povezane z denacionalizacijo. Poudaril je tudi, da se združenje zavzema za to, da se v proces denacionalizacije vključi tudi vračanje v arondacijskih postopkih odvzetih zemljišč v letih od 1960 do 1964, ker je v občini Grosuplje še posebej pereče (v osnutku republiškega zakona o denacionalizaciji pa piše, da se bo vračala samo lastnina, ki je bila odvzeta do leta 1958). Pri vračanju kmetijskih zemljišč in gozdov v naravni obliki naj imajo prednost tisti lastniki, ki se še vedno ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom in jim je ta dejavnost glavni ali postranski poklic. Že v okviru tega postopka pa bi bilo dobro zaokrožiti vrnjena kmetijska zemljišča, kar bi pripomoglo k lažji in racionalnejši obdelavi.

Pa še nekaj je kmete grosupeljske občine še posebej razjezilo. Predstavniki republiškega kmetijskega ministrstva so namreč na enem od razgovorov s kmeti dejali, da so arondacije pravno rešene ter da se s tem ne bo nihče več ukvarjal. Seveda je tako stališče v nasprotju z zahtevami kmetov in zahtevami Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke, ki jih je prazaprav določila za opravljanje tako odgovorne funkcije. Zato udeleženci zbora zahtevajo, da se poostri odgovornost celotnega Republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo.

Upravni odbor Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke, Podružnica Grosuplje se opravičuje vsem članom kmečke zveze, ki zaradi neljube napake niso dobili vabila za udeležbo na občnem zboru. Prosijo za razumevanje.

M. MARINČIČ JEVIKAR

POBUDA ZA SPREMEMBO LOVSKEGA ZAKONA

Divjad še naprej dela škodo

Sredi marca je na delegatsko pobudo oddelek za gospodarstvo občine Grosuplje sklical sestanek s predstavniki kmetov, lovcev, krajevnih skupno-

sti, Slovenske kmečke zveze, odbora za varstvo zemljišč in izvršnega sveta grosupeljske občine. Beseda je tekla o večni, nikoli za vse strani zadovoljivo rešeni problematiki lovstva oziroma škode, ki jo divjad dela v kmetijstvu.

Razpravljalci so prišli do naslednjih ugotovitev:

1. Kmetje oziroma predstavniki krajevnih skupnosti, ki so zastopali kmete, so bili mnenja, da imajo lovci velike privilegije na področju lovstva, ki jim jih omogoča zakon o lovstvu.

2. Usklajeno gospodarjenje z gozdovi in divjadjo je možno le ob sodelovanju in usklajevanju vseh prizadetih, se pravi kmetov, gozdarjev, lovcev in drugih uporabnikov prostora.

3. Potrebno je zagotoviti takšno zakonodajo na področju gozdarstva, kmetijstva in lovstva, ki bo celovito obravnavala in ščitila interese vseh, ne samo nekaterih. Zato pa je potrebno opredeliti območja, kje je prioriteta kmetijstvo, kje gozdarstvo in kje divjad. Zaradi prehajanja divjadi iz enega območja v drugo pa je potrebno tudi načrtovanje odstrela planirati tako, da bo čim manj škod na kmetijskih zemljiščih.

4. Kolikor pride do škode, ki jo povzroči divjad, mora lovška družina plačati ustrezno odškodnino. Cennitve škod morajo opravljati neodvisni strokovnjaki za kmetijstvo ob sodelovanju lovcev in kmetov s prizadetega območja. V odškodnini je potrebno zajeti tudi izpad proizvodnje, do katerega lahko pride, če je škoda obsežna. Pri cennitvi je potrebno upoštevati tržne cene na

dan nastanka oziroma cennitve škode.

5. Da bi prihajalo do čimmanj nesoglasij med lovci in kmeti, je potrebno odškodnino izplačati v čimkrajšem času, zagotoviti pa je potrebno tudi nadzor nad izplačevanjem odškodnin in ustrezno ukrepati.

Franc Ahlin, načelnik oddelka za gospodarstvo, je po tem sestanku poslal ustreznim republiškim organom, Lovski zvezi Slovenije, strokovnim službam republiškega izvršnega sveta, kakor tudi lovskim družinam grosupeljske občine spis imenovan »Pobuda za spremembo zakona o lovstvu«.

V njem je povzel glavne ugotovitve omenjenega sestanka, obenem pa še precizneje formuliral nekatere postavke, med drugim tudi naslednje:

● Problem ocenjevanja škode in izplačila odškodnine je potrebno rešiti z zakonom.

● Izdelati je potrebno takšno zakonodajo, ki bo kompleksno obravnavala lovstvo, kmetijstvo in gozdarstvo brez ustvarjanja monopolov na kateremkoli področju.

● Za prehodno obdobje do sprejetja nove lovske zakonodaje je potrebno izdelati plan odstrela za leto 1991 in ga izvajati.

Pri izdelavi lovskogospodarskih načrtov morajo sodelovati tudi kmetijski strokovnjaki, gozdarji, lovci in kmetje iz prizadetega območja. Lovskogospodarski načrti naj bi šli v javno razpravo po krajevnih skupnostih, kjer naj bi se zbirale pripombe. Sedaj veljavno usklajevanje je preveč formalno in zato neuporabno.